

TIẾP TỤC ĐỔI MỚI, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO CÁN BỘ VÀ NGHIÊN CỨU LÝ LUẬN CỦA ĐẢNG

*Phát biểu của đồng chí TRẦN ĐỨC LUONG, Ủy viên Bộ chính trị, Chủ tịch Nước,
tại Hội nghị cán bộ triển khai nhiệm vụ năm học 2004 - 2005
của Học viện CTQG Hồ Chí Minh, ngày 2 - 8 - 2004*

... Trong không khí cả nước sôi nổi hướng tới kỷ niệm 59 năm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2-9, hôm nay, tôi vui mừng đến thăm và dự Hội nghị cán bộ chủ chốt của Học viện CTQG Hồ Chí Minh và các trường chính trị tỉnh, thành phố tổng kết năm học 2003 - 2004 và triển khai nhiệm vụ năm học mới. Tôi xin gửi tới các đồng chí tham dự Hội nghị và qua các đồng chí, gửi tới toàn thể cán bộ, công chức của hệ thống Học viện và các trường chính trị tỉnh, thành phố trong cả nước những lời chúc tốt đẹp nhất. Chúc các đồng chí mạnh khỏe, giành được nhiều thành tích mới trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của hệ thống chính trị trong cả nước.

Qua theo dõi và nghe Báo cáo tổng kết năm học của Ban giám đốc Học viện, tôi phần khởi thấy hệ thống Học viện đã cố gắng đổi mới, cải tiến trong công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học. Cùng với việc đáp ứng nhu cầu đào tạo cán bộ với quy mô lớn của các ngành, các địa phương trong nước và của Đảng nhân

dân cách mạng Lào, Học viện đã chú trọng nâng cao chất lượng giảng dạy, quản lý. Nội dung giảng dạy tiếp tục bảo đảm quán triệt các nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và truyền đạt đúng các quan điểm, đường lối của Đảng, kết hợp giới thiệu những thành quả của công cuộc đổi mới đất nước. Phương pháp giảng dạy cũng có những cải tiến bước đầu. Hoạt động nghiên cứu khoa học của Học viện đã chuyển mạnh sang các vấn đề thực tiễn bức xúc và đang tích cực tham gia tổng kết một số vấn đề lý luận và thực tiễn qua gần 20 năm đổi mới, góp phần vào việc chuẩn bị các Văn kiện Đại hội X của Đảng. Công tác quản lý nội bộ ngày càng đi vào nền nếp, theo hướng coi trọng chất lượng, hiệu quả.

Tôi nhiệt liệt hoan nghênh và biểu dương những nỗ lực đó của hệ thống Học viện và các trường chính trị tỉnh, thành phố.

Tuy vậy, đổi mới, chuyển biến trong công tác dạy, học và nghiên cứu lý luận của Học viện còn chậm, chưa bắt kịp được nhịp độ phát triển của nhiệm vụ cách mạng, sự vận động đa

dạng, phức tạp của cuộc sống trong, ngoài nước; chưa tích cực góp phần giải quyết những vấn đề lý luận có tính cơ bản, cấp bách mà thực tế cuộc sống xã hội đang đòi hỏi, khi nền kinh tế nước nhà chuyển sang vận hành theo cơ chế thị trường, có sự quản lý của Nhà nước, theo định hướng XHCN, v.v. Học viện cần tạo ra một sự bứt phá, một sự cải biến cơ bản trong nội dung và cung cách thực hiện hai chức năng chính của mình. Nội dung giảng dạy mà Học viện và các trường chính trị tỉnh đang áp dụng nếu đối chiếu với yêu cầu mà những người lãnh đạo chủ chốt của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể nhân dân ở các cấp cần có để đảm đương, hoàn thành tốt vai trò của mình trong những thập niên tới của thế kỷ XXI, thì rõ ràng còn vừa thiếu vừa thừa và có sự bất cập không nhỏ.

Yêu cầu của công cuộc đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và tình hình thế giới ngày nay đòi hỏi phải có những cải cách cơ bản về công tác đào tạo cán bộ. Trong đó, việc trang bị lý luận cho cán bộ mà hệ thống Học viện CTQG Hồ Chí Minh giữ vai trò nòng cốt có một ý nghĩa cực kỳ quan trọng. Đại hội IX của Đảng đặt vấn đề "Chỉnh đốn hệ thống các Học viện, trường và trung tâm chính trị" là đã thể hiện tinh thần ấy.

Cả các thầy, cô giáo, cả các học viên cần nhận thức đầy đủ rằng, thời gian mà người cán bộ lãnh đạo, quản lý được các cấp chính quyền và các tổ chức Đảng chọn cử đến học tập và rèn luyện ở Trường Đảng là khoảng thời gian hết sức quý giá. Phải làm sao để sau thời gian học, nhất là học tập trung, mỗi cán bộ có bước trưởng thành rõ rệt về nhận thức và lý luận, hình thành phương pháp tư duy mới và được trau dồi thêm về đạo đức cách mạng, để

sau khi về vị trí công tác, họ có những đóng góp tích cực và hoàn thành tốt chức trách được giao. Với kiến thức lý luận cơ bản đã được trang bị ở các trường đào tạo trước đây và những kinh nghiệm tích lũy được trong quá trình công tác, mỗi cán bộ đến Học viện học tập phải biết tận dụng thời gian Đảng dành cho để bằng nỗ lực cá nhân là chính, có sự trợ giúp của giảng viên nhà trường, bổ sung tối đa có thể những tri thức còn thiếu, tiếp cận các thành tựu mới về lý luận chính trị, từ đó mở rộng tầm nhìn và tư duy chiến lược, nâng cao năng lực công tác và tăng cường tính đảng, xứng đáng là người lãnh đạo chính trị hiện đại của Đảng trong thời đại mới.

Từ mục tiêu ấy, phải nghiên cứu để đổi mới chương trình, nội dung, phương thức và phương pháp đào tạo. Chương trình học tập phải được cân nhắc kỹ, thiết thực, vừa đảm bảo trang bị có hệ thống lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, đường lối của Đảng, vừa phải giúp người học tiếp thu có chọn lọc lý luận hiện đại của thế giới, nắm bắt được các nguyên lý và phương pháp lãnh đạo, kể cả một số vấn đề cơ bản trong phong cách lãnh đạo và nghiệp vụ công tác đảng. Theo đó, nội dung học tập sẽ rất rộng và phong phú chứ không chỉ bó hẹp ở giáo trình, bài giảng. Nếu người học chỉ chăm chú nghe giảng và đọc giáo trình thì chưa đủ, mà phải đọc thêm rất nhiều loại tài liệu liên quan khác, phải thật sự động não suy nghĩ, lật đi lật lại, tích cực thảo luận, tranh luận để hiểu đúng và sâu sắc từng vấn đề. Nói cách khác, người học phải tự học là chính, hoàn toàn chủ động trong quá trình học tập. Chỉ có như vậy, những gì thu nhận được mới đích thực là kiến thức của mình và sau này về

cơ quan, địa phương công tác tiếp tục theo cách đó để tự học, học suốt đời.

Khi học viên đã tự học là chính, nhiệm vụ của nhà trường là cung cấp các tài liệu cần thiết cho người học; các giảng viên chủ yếu là giới thiệu, gợi mở vấn đề, tổ chức để học viên thảo luận và giải đáp thắc mắc. Bên cạnh lực lượng giảng viên của nhà trường, cần mời thêm các chuyên gia giỏi của các ngành, các cơ quan khoa học và lãnh đạo các bộ ngành, địa phương đến báo cáo theo chuyên đề có tính thực tiễn. Công tác quản lý học viên phải chú trọng yêu cầu rèn luyện kỷ luật, tác phong và đạo đức, lối sống, tạo môi trường sư phạm mẫu mực để học viên tự tu dưỡng.

Yêu cầu đổi mới chương trình và nội dung đào tạo đòi hỏi hệ thống Học viện phải đẩy mạnh hơn nữa nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, đưa nhiệm vụ này thật sự ngang với nhiệm vụ đào tạo. Các đơn vị chuyên môn cần tập trung lực lượng nghiên cứu để cung cấp các tài liệu cho học viên các hệ lớp, bao gồm cả các tài liệu tham khảo về các lý thuyết hiện đại và tài liệu tổng kết thực tiễn của các ngành, các địa phương. Mặt khác, hoạt động nghiên cứu khoa học của Học viện phải góp phần làm sáng tỏ những nguyên lý cơ bản, tổng kết thực tiễn, cung cấp các luận cứ khoa học cho việc hoạch định đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, định hướng để các ngành, các địa phương quán triệt và tổ chức thực hiện thắng lợi đường lối của Đảng, tham gia tích cực vào cuộc đấu tranh tư tưởng - lý luận. Hoạt động này cần được phối hợp chặt chẽ với các ngành, các địa phương, các cơ quan khoa học khác và huy động chính học viên các hệ lớp tham gia.

Những yêu cầu nêu trên chỉ được thực hiện khi chất lượng của đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng dạy của cả hệ thống Học viện được nâng lên một cách toàn diện. Cùng với việc tích cực học tập, nâng cao trình độ lý luận, từng cán bộ phải hết sức chú trọng việc nâng cao kiến thức thực tiễn và trình độ ngoại ngữ. Cách nắm bắt thực tiễn tốt nhất là tăng cường nghiên cứu các vấn đề bức xúc của các ngành, các địa phương. Các cán bộ trẻ, thuộc diện dự nguồn giảng viên cần đi thực tế một vài năm. Học viện và các trường chính trị tỉnh, thành phố cần có kế hoạch rất cụ thể về xây dựng đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng dạy để sớm có được nhiều cán bộ giỏi, các chuyên gia đầu ngành và khắc phục tình trạng hụt hẫng về cán bộ giảng dạy.

Để đảm bảo thực hiện tốt các chức năng đào tạo và nghiên cứu khoa học, cần tăng cường cơ sở vật chất, từng bước hiện đại hoá Học viện và các trường chính trị. Phải phấn đấu để Trung tâm Học viện và các phân viện có đầy đủ các điều kiện cần thiết để học viên có thể tập trung toàn bộ trí tuệ, thời gian cho việc tự học, tự nghiên cứu và rèn luyện; để mỗi học viên sau khi ra trường mãi mãi ghi nhớ những ấn tượng tốt đẹp về Học viện mang tên Bác Hồ kính yêu.

...Trong buổi gặp mặt thân tình hôm nay, tôi muốn khêu gợi một số vấn đề để các đồng chí cùng suy nghĩ, thảo luận, tìm cách thúc đẩy công việc của Học viện và các trường chính trị tiến lên mạnh mẽ hơn nữa, đáp ứng với lòng tin cậy của Trung ương và toàn Đảng.

Chúc các đồng chí thành công!